שחמט יוחנן אפק

לוחם ללא חת

לפני שבועיים נפל בקרב בצפון רצועת עזה רס"ן יהודה נתן בהן בן 25 משדרמות מחולה, מפקד פלוגה בסיירת גבעתי. יהודה היה ספורטאי מצטיין וגם שחמטאי מוכשר אשר נמנה עם קבוצת הייצוג של מועדון עמק הירדן־טבריה במשחקי הליגה. חברו לקבוצה, אסף סופר, מעיד עליו שהיה "מקריבן סדרתי החותר למגע ומסתער... המשחקים שלו היו תמיד פרועי מזג, עם טקטיקות מפתיעות".

דוגמה נאמנה לסגנונו היא העמדה שלפנינו מתוך אחד מקרבותיו, אותה קיבלנו מאסף: עם פחות מדקה על שעונו שלף יהודה, בכלים השחורים, את התחבולה המכרעת שכה הלמה את גישתו הנועזת למאבק. הכיצד? הפתרון בקצה הטור.

אליפות אירופה לאומות

בעיר בודווה (מונטנגרו) לחוף הים האדריאטי נפתחה בשבת שעברה אליפות אירופה ה־24 לאומות. 36 ממדינות היבשת (עם 189 שחקנים) מתמודדות בקטגורייה הפתוחה ב־9 סיבובים על גבי 4 לוחות. נבחרת הגברים של ישראל (15 בדירוג המוקדם עם 1. מקסים רודשטיין 2. אורי קובו 3. תמיר נבאתי 4. איליה סמירין 5. יבגני פוסטני) פתחה עם שני ניצחונות קבוצתיים – על נערי מונטנגרו המארחת ועל ספרד.

הפתעת הסיבוב הראשון היתה הפסדה של אזרבייג'ן, המדורגת ראשונה, לדנמרק (המדורגת במקום ה־20) בשיעור 1.5: 2.5, במיוחד בגין הדרמה על הלוח השני:

לבן: שחריאר ממדיארוב שחור: מאדס אנדרסן
(וריאנט לונדון)

1.ד4 ד5 2.פג3 פו6 3.רו4 ג5 4.ה3 ה6 5.פבד2 מהב6 6.ג4 פג6 7.רד3 ג:ד4 8.ה:ד4 פ:ד4 9. 00 רה7 10.ג:ד5 פ:ד5 +11.מה:ד5 ה:ד5 12.צוה1 רה6 13. פב3 00 14.רה3 מהד6 15.רו4 מהב6 16.רה3 מהד6 17.רג5 מהד8 18.רד4 ב6 19.ח3 צג8 20.צאד1 מהד7?! (20...פד7 21.מהה5 ז6 22.מהה6 רו6 שומר על השוויון למשל: 23.ר:ז6 ח:ז6 24.צ:ה6 ו:ה6 25.מה:ז6+ מח8 26.מהה6+ מז8 27.מהז6+ עם תיקו בשח־חוזר) **21.רג3 מהב7 22.פד4 פה4!?** (החלופה 22...רג5 23.פו5 ר:ו5 24. ר:ו5 צג6 25. ב4 רה7 26.ב5 צג4 27. רב2 מבשרת עדיפות ללבן). **23.צ:ה4! ד:ה4** (או 23...צ:ג3 24.צה5! צגג8 25.ר:ח7+! מ:ח7 26.צח5+ מז8 27.מהד3 ז6 28.פ:ה6 רו6 29.צ:ד5 צוה8 30.פו4 עם יתרון ללבן) **24.ר:ד4 מהג7 25.פ:ה6 ו:ה6**

הגענו לעמדה הקריטית בקרב. 26.מהה5? [ההמשך הזוכה היה: 26.מהז4! רו6 27.מה:ה6+ מהו7 (27...מח8 28.מהו5) 28.רד5 מה:ה6 29.ר:ה6+ מח8 30.ר:ג8 צ:ג8 31.ר:ו6 ז:ו6 32.ב3 וזוכה] **26...ז6 27.מהז4 מו7 28.צד3?** (וזו כבר הטעות המכרעת. 28.מהו3+ מה8 29.מהז4 צד8 30.צה1 הסי־כויים עדיין הדדיים) **28...רו6 29.רב4 צוד8** (עכשיו כבר יכריע יתרון הטיב) **30.צז3 צז8 31.צו3 מז7 32.ח4 ר:ב2 33.ה5 מהה5 34.ח6+ מח8 35.רד2 רג1 36.רב4 ר:ח6 37.ז3 צג4** הלבן נכנע.

בקטגוריית הנשים מתמודדות 32 מדינות עם 160 שחקניות. ישראל (17 בדירוג המוקדם עם 1. מרסל אפרוימסקי 2. דינה בלנקאייה 3. מאשה קלינובה 4. רונית לויטן 5. דנה כוכבי) פתחה עם הפסד לגיאורגיה החזקה ועם תיקו מול אוסטריה. על הלוח הראשון ניצחה מרסל פעמיים. משחקה מן הסיבוב השני מול האוסטרית קתרינה ניורקלה הגיע לעמדה שלפנינו:

למרסל, בכלים הלבנים, עמדה עדיפה והיא החליטה להמר על הקרבת כלי: 33.פו5!? ז:ו5? (היריבה, ברוחק הזמן, בולעת את הפיתיון בעוד אשר לאחר 33...פה8! עמדתה נראית בת הגנה) **34. ה:ו5 מהד7 35.מהז5+! מו8** (על 35... מח7 יבוא, למשל, 36.ר:ה5! מהד8 37.צ:ד6! ר:ד6 38.ר:ו6 מהו8 39.מהה5+ מחה6 40.מה:ו7+ ומט) **36.מהה6+ מז8 37.ז5 רו8 38.מה:ח4 פח7 39.ו6 ה4 40.ו:ה4 פה6 41.צד5 ב5 42.צו1 צג5 43.ז6 פחז5 44.ז7 פח7 45.ז:ו8מה+ פה:ו8 46.מה1!** השחור נכנעה לנוכח האיומים הקטלניים צו1+ ו־מהה6.

פתרון לוחם ללא חת: מהלומת מחץ מקריסה את ביצורי המלך היריב: **1...מה:ח3!!** (מאיים 2...מה:ח2 מט) **2.ז:ח3 פו2+** (שח־כפול!) **3.מז1 פ:ח3 מט!** יהי זכרו ברוך!

תשחץ ראובת ניצן

בין הפותרים נכונה יוגרלו ספרים

משרי האוצר (5,4)		1,000 סמ"ק	פיסת נייר כתובה		בונוס, גמול / "באותות וב..."		זיז, קרס / סופרת אנגליה	נוזל חיוני / קורלציה	צורה הנדסית / מושל עות'מני
פריסבי (6,4)									נע באוויר / שרשרת כבדה לכבילה
			חרוט / בהרת קיץ					מין עץ / חרק מעופף	
כשלון, מעידה / לא גדול				ציוד אישי של חייל / חמלה			בני לוויה / מעצב אופנה איטלקי		
					הוד, הדר / וגבונד			עצם בפה	מבויש
הנגאובר		ממכות מצרים / שפריצר				ממלאכי השרת / סנטימנט			גבינה צרפתית
נוזל החיים / אסרטיבי			נרגן, רטנוני / נרן יאיר (ר"ת)					אטומי, ביולוגי, כימי / פנים	
					תבואה			פור	
תכנון, רקימה של דבר חדש					בית שימוש				

1 = 3 x 3 דקל בנו

כל 12 המילים בנות 3 האותיות המופיעות למטה יוצרות 4 מילים בנות 9 אותיות כל אחת. תשובה אחת לדוגמה מופיעה כאן. האם תוכלו לפענח את שלוש האחרות?

ה	י	צ	ז	י	נ	ו	נ	ק

ורמ, וכי, צנט, ציה
ניז, טלי, מיה, רופ
מיק, פטר, ריפ, קנו

בין הפותרים נכונה יוגרלו ספרים

אותיות ומספרים מס' 2768 גלעד הרשושנים

לפניכם חידת "אותיות ומספרים". בפעולת החיבור (המספר העליון הוא סכום שני המספרים האמצעיים והמספר התחתון הוא הפרשם) מציינת האות x ספרה מסוימת, המופיעה במקומות אלו בלבד. יש לשחזר את פעולות החשבון ולמצוא את הספרה היחידה שאינה משתתפת בהן.

```
 - x - -
 x - x -
 - x - x
 - x - x
```

בין הפותרים נכונה יוגרלו ספרים

הזוכים

לגיליון 3121 (3.11.23)

תרתי משמע: ענר פריינד, ירושלים. שלום חלק, גני־תקווה.
תשחץ: כרמל זרקה, אשקלון. אורנה כהן, חולון.
מה הקשר: רמי ברזניצקי, גבעתיים. דפנה לינקר גוברין, מיתר.
אותיות ומספרים: עדנה סומך, פתח־תקווה. שמואל מייסטר, חיפה.
תשבץ הרשושנים: ספי שירי, ראשון־לציון. משה אורון, מאור.
הציור לילד: אורי פלד, הרצליה. הראל בונג'ק, ירושלים.

פתרונות

גיליון 3121 (3.11.23)

פתרון חידת 3x3=1:
טריפטיכון, קוסמוגרפי, לקסיקוגרף.

פתרון תשחץ ראובת:

■	ס	ר	פ	■	ע	■	ד	■	ס	■	■	א	■	
מ	ר	■	נ	ו	ר	מ	ו	ש	י	נ	ר	ק	■	
ו	ד	ק	ק	■	ל	ט	ר	ו	פ	■	א	ר	ג	
מ	י	ו	ס	מ	■	ב	ה	ל	■	ל	פ	ו	■	
■	נ	ר	■	ק	נ	ח	■	ה	ק	י	ר	פ	א	
ת	■	ק	ו	ר	■	ו	ח	ה	■	ש	■	ו	■	
ת	פ	■	י	ק	ר	■	נ	ד	נ	ר	■	א	ל	
ר	ת	נ	פ	■	י	ב	ר	■	א	ו	ש	י	ק	
נ	י	ט	ו	פ	ס	ר	■	ה	נ	י	פ	ס	■	

פתרון חידת אותיות ומספרים 2766

```
8 6 0 7 3 | 2 4 9 1
7 4 7 3         3 4
-------
1 1 3 4 3
  9 9 6 4
  -------
  1 3 7 9
```

הספרה 5 אינה משתתפת

פתרון תשבץ השבוע 2405

כ	ס	מ	■	מ	פ	ש	■	ז	ו	מ	■	■	■	
נ	■	ס	ל	ו	■	נ	א	כ	■	ת	■	■	■	
■	נ	ס	י	נ	ו	ק	ס	י	ו	■	■	■	■	
ב	ש	ק	■	ק	ו	ר	■	ה	ר	כ	■	■	■	
ו	ק	■	ר	■	ר	■	ג	■	ד	פ	■	■	■	
ר	■	ר	ז	ש	נ	מ	ל	ז	■	ר	■	■	■	
נ	ר	ו	מ	■	ל	ו	ר	ט	פ	■	■	■	■	
י	■	ש	א	ה	כ	מ	■	ל	מ	י	■	■	■	
נ	ש	■	ה	■	ר	■	ל	■	ה	א	■	■	■	
ו	ל	ש	■	פ	ל	■	ש	פ	א	ס	■	■	■	
■	כ	פ	ר	ח	ס	י	ד	י	מ	■	■	■	■	
פ	■	ל	ג	ר	■	צ	מ	ר	■	ר	■	■	■	
נ	נ	ה	ו	ה	■	כ	נ	■	ת	ר	ש	■	■	

פתרון תשבץ תרתי משמע מס' 2079

מ	ו	ס	י	א	■	ל	ב	נ	ר	ק	■	■	■	
ש	■	ל	■	ב	■	ע	■	ר	■	ח	■	■	■	
■	ו	י	ש	נ	■	ע	ר	כ	ו	ת	■	■	■	
א	■	ח	■	ג	■	■	■	ש	■	נ	■	■	■	
ו	י	■	ו	■	ח	פ	נ	ת	מ	■	■	■	■	
ת	■	י	■	■	■	י	■	י	■	מ	■	■	■	
■	ש	■	ב	ו	ל	■	ק	■	ר	ת	■	■	■	
ג	■	ש	■	■	■	נ	■	■	■	ח	■	■	■	
נ	ק	י	ר	■	ג	■	צ	י	■	מ	■	■	■	
ו	■	ע	■	י	■	ו	■	ח	■	■	■	■	■	
ת	ו	מ	ח	נ	■	ר	ס	ק	י	מ	■	■	■	